

PERSCOMMUNIQUÉ

De efficiëntie van de Belgische overheid

(Artikel voor het Economisch Tijdschrift van juni 2017)

Efficiëntie wordt gedefinieerd als het vermogen om met zo weinig mogelijk middelen de best mogelijke resultaten te behalen. Het intensief nastreven van efficiëntie in het overheidsambt is een noodzaak voor alle deelsectoren van de Staat. Zo wordt van de gezamenlijke overheid verwacht dat ze continu inspanningen levert om de aan de gemeenschap verleende diensten te verbeteren of om de overheidsuitgaven terug te dringen, of zelfs dat ze die beide doelstellingen tegelijkertijd nastreeft.

De overheidsuitgaven in België liggen op een zeer hoog niveau. Bij de vijftien geselecteerde Europese landen komt België op de vierde plaats wat het in procenten bbp uitgedrukte niveau van de uitgaven betreft. Samen met de noordse landen, Frankrijk en Oostenrijk maakt ons land deel uit van de landen met hoger dan gemiddelde uitgaven.

Gelet op de omvang van die uitgaven, zouden de behaalde resultaten beter kunnen. Dat blijkt uit de vergelijking van de middelen die in de vijftien geanalyseerde landen werden uitgetrokken en de resultaten die er werden behaald. Die vaststelling geldt voor de vier bestudeerde functies, namelijk de gezondheidszorg, het onderwijs, de veiligheid en de mobiliteit. Al met al kan de efficiëntiegraad van onze overheid als middelmatig worden bestempeld. België doet het aldus meestal beter dan de Middellandse-Zeelanden, maar minder goed dan de noordse landen.

De overheid kan dus onmiskenbaar nog heel wat efficiëntiewinsten boeken. Het overheidsoptreden efficiënter maken, is dan ook een belangrijke opdracht die permanente inspanningen vereist in het vlak van kostenbeheersing en verbetering van de dienstverlening.

De volgende jaren zou een efficiënter overheidsoptreden in elk geval een kerndoelstelling moeten zijn voor alle geledingen van de Belgische overheid. Daartoe is in de eerste plaats een systematische aanpak vereist om alle taken van de overheid te analyseren en keuzen te maken. Vervolgens moet worden nagegaan op welk beleidsniveau die opdrachten het best kunnen worden uitgevoerd teneinde overlappingsen te vermijden en schaalvoordelen na te streven. Tot slot moet de werking van de verschillende overheidsdiensten zo efficiënt mogelijk worden georganiseerd door, onder meer, optimaal gebruik te maken van informaticatoepassingen en door de procedures te vereenvoudigen. Eventuele noodzakelijke hervormingen moeten vanuit een langetermijnperspectief worden bekeken en moeten rigoureuus ten uitvoer worden gelegd.